

Nr 1016

Av herr **Anderson** i Sundsvall m. fl., i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 156, angående huvudmannaskapet för rådhusrätterna m. m.*

(Lika lydande med motion nr 826 i Första kammaren)

I proposition nr 156 angående huvudmannaskapet för rådhusrätterna m. m. har departementschefen beträffande lokalhållning m.m. föreslagit, att tingslagens nuvarande skyldigheter i fråga om lokalhållning för häradsrätterna tills vidare skall bibehållas och att stad med rådhusrätt skall ha kvar skyldighet rörande lokalhållning i samma omfattning som för närvarande åvilar tingslag. I enlighet härmed skulle det ankomma på sådan stad att hålla erforderliga lokaler för rådhusrätts sammanträden och kansli samt möbler och andra inventarier ävensom att svara för uppvärmning, belysning och städning av lokalerna. Ett stadgande om denna skyldighet för stad med rådhusrätt har upptagits i förslaget till lag med vissa bestämmelser angående statens övertagande av huvudmannaskapet för rådhusrätterna.

Till grund för propositionen ligger det av domstolskommittén den 1 oktober 1963 avgivna delbetänkandet benämnt "Rådhusrätternas förstatligande" (SOU 1963: 56). Domstolskommittén förordade, att skyldigheterna att tillhandahålla lokaler åt underrätterna skulle avlastas kommunerna och överflyttas på staten. Emellertid ansåg domstolskommittén, att tiden vore väl knapp för att erforderliga förberedelsearbeten skulle kunna medhinnas i syfte att överflytta lokalhållningen på staten samtidigt med rådhusrätternas förstatligande. Enligt kommitténs mening kunde det vara av värde att avvakta något eller till dess den nya underrättsorganisationen och domkretsindelningen tagit fastare form och därmed underrätternas lokalbehov bättre kunde överblickas.

Departementschefen har i propositionen förklarat sig icke vara beredd att tillstyrka domstolskommitténs förslag att staten skall utfästa sig att övertaga ifrågavarande lokalhållningsskyldighet för underrätterna. Ett sådant ställningstagande behöver emellertid enligt departementschefen självfallet icke hindra att frågan prövas på nytt då verkningarna av en ny underrättsorganisation och ändrad domkretsindelning i en framtid kan överblickas.

Vid remissbehandlingen av domstolskommitténs delbetänkande fram-

kom det som ett klar kommunalt önskemål att lokalhållningen för underrätterna, såväl rådhusrätterna som häradsrätterna, i samband med rådhusrätternas förstatligande skulle överföras på statsverket. I sina remissyttranden konstaterade bl. a. såväl Stadsförbundet som Kommunförbundet med tillfredsställelse att domstolskommittén i princip förordade en överflyttning av underrätternas lokalhållning på staten, en ståndpunkt som förbunden redan tidigare redovisat i olika sammanhang. Kommunförbundet framhöll i anslutning härtill att reformen för alla underrätter borde genomföras redan i samband med rådhusrätternas förstatligande den 1 januari 1965. Ett överförande av lokalhållningsskyldigheten på statsverket finge anses motiverat icke enbart ur principiella synpunkter utan även ur praktiska. Det syntes vara förenat med avsevärda praktiska olägenheter att bibehålla en kostnadsuppdelning inom samma verksamhetsområde mellan olika huvudmän. Det kunde heller icke anses rationellt att enbart för lokalhållningen hålla en särskild organisation med tingshusbyggnadsskyldiga m. m.

Vi vill i allt väsentligt instämma i de synpunkter som beträffande frågan om lokalhållningen för underrätterna redovisats av ett flertal kommunala remissinstanser. I och för sig vore det givetvis mest tilltalande om man redan i samband med rådhusrätternas förstatligande den 1 januari 1965 kunde överföra lokalhållningsskyldigheten på staten. Emellertid kan medgivas att tiden nu synes väl knapp för att man skall hinna ordna med en sådan ansvarsöverföring. I enlighet med domstolskommitténs ståndpunkt anser vi emellertid att man i vart fall nu bör från statligt håll i princip utfästa sig att övertaga skyldigheten att hålla lokaler för underrätterna. Det kommunala ansvar som skulle kvarstå efter den 1 januari 1965 skulle med utgångspunkt härifrån betraktas som ett provisorium och endast avse att bestå under en mellantid i syfte att bereda rådrom för det praktiska genomförandet av en överflyttning av ansvaret för lokalhållningen på statsverket.

Med åberopande av vad nu anförts får vi därför hemställa,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 156 angående huvudmannaskapet för rådhusrätterna m. m. ville göra det uttalandet, att det principiella ansvaret för hållandet av lokaler åt underrätterna i såväl stad som på landet skall åvila statsverket samt att frågan om de närmare formerna för statens övertagande av lokalhållningen får upptagas särskilt.

Stockholm den 15 maj 1964

John R. Anderson

Carl-Erik Johansson
i Södertälje

Tage Magnusson

Göran Petterson

Gunnar Larsson
i Luttra

Dav. Gomér

Gust. Nilsson
i Göingegården

Sigvard Larsson